

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105-667- /2013. RP.

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása
Ea.: Kissné Vadas Enikő r. alezr.

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva (továbbiakban: panaszos) szám alatti lakos panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 363/2013. (XII. 11.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak az előállítás időtartalmának elhúzódása tekintetében

h e l y t a d o k,

a panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2013. június 18-án, postai úton terjesztette elő panaszát a Panasztestületnél – amit 2013. július 3-án írásban kiegészített – melyben a vele szemben 2013. június 11-én fogatosított rendőri intézkedést sérelmezte.

A panaszbeadvány szerint a panaszost 2013. június 11-én bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállították a Rendőrkapitányságra (a továbbiakban: Rendőrkapitányság). A panaszos őrizetbe vételét és kihallgatását panaszolta, álláspontja szerint indokolatlanul vették „őrizetbe”, a kihallgatása törvénysértő volt, továbbá sérelmezte, hogy a rendőrök fenyegetően, megalázó módon léptek fel vele szemben. A panaszos elmondása szerint a vele egy időben előállított fiataalkorú (15 éves) törvényes képviselő jelenléte nélkül hallgatták ki, ugyanígy került sor a szembesítésére. A rendőrök -t kihallgatása során durva szavakkal illeték („kitaposom a beled, kitépem a beled”), WC-re menetel közben pedig folyamatosan fütyülnie kellett. A rendőrök több esetben „fenyegetések kíséretében” mentek be a zárkába. a fentiek hatására tette meg vallomását törvényes képviselő jelenléte nélkül. A panaszos végül megjegyezte, hogy szerinte egy évek óta lakatlan, bekerítetlen területen, térdig érő gazban összeszedett néhány szem meggy elfogyasztása nem bűncselekmény.

Mindezekre tekintettel a panaszos kérte a Panasztestület vizsgálatát.

A Panasztestület 2013. június 26-án kelt levelében tájékoztatta a panaszost arról, hogy a Panasztestület csak annak a kérelme alapján járhat el, akit a rendőri intézkedés, vagy mulasztás érintett és egyúttal felhívta a figyelmét, hogy panasz meghatalmazott útján is előterjeszthető, és ezzel kapcsolatban pedig ismertette, hogy a panaszos milyen feltételekkel járhat el meghatalmazottjaként. A tájékoztató levél számos pontosító kérdést tett fel az intézkedés kezdeményezésére és körülményeire vonatkozóan.

A panaszos 2013. július 3-án postai úton megküldött válaszában előadta, hogy 2013. június 6-án 20 óra 45 percben vették őrizetbe, amelynek során a rendőrök a helyszínen nem közölték az intézkedés okát és célját, annyit mondtak, hogy „majd bent elmondod”.

Az intézkedés három rendőr fogatosította, amelynek nem voltak szemtanúi. A rendőrök nem közölték az előállítás célját és az okát sem. Annyit közöltek, hogy „meggyzedés idegen területen”.

Nem történt figyelmeztetés a bilincselés előtt, a rendőrök a rendőrautóban megalázó módon a panaszos kezébe adták a bilincset és azt mondták neki, „hogy tudod mi a dolgod, tedd fel”. Az előállítása 2013. június 11-én 20 óra 45 perctől másnak 11 óra 20 percig tartott.

A panaszost nem tájékoztatták a panasztétel lehetőségéről, a Panasztestülethez fordulás lehetőségéről az igazolás című formanyomtatványról szerzett tudomást.

A panaszossal szemben szabálysértési eljárás indult lopás vétségének kísérlete miatt. A panaszos kérte a Panasztestületet, hogy előéletét a jelenlegi ügy megítélésekor ne vegyék figyelembe, illetve állásfoglalását arra figyelemmel hozza meg, hogy stilisztikai és jogi ismeretei hiányosak.

A panaszos a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panasza szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- A panaszos az indokolatlanul fogatosított rendőri intézkedést sérelmezte.
- A panaszos állítása szerint, a rendőrök szolgálati fellépése nem volt a jogszabályban foglaltaknak megfelelő.
- A panaszos az előállítását sérelmezte.

- A panaszos az előállítás hosszát sérelmezte.
- A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem közölték vele az előállítás okát.
- A panaszos nehezményezte a bilincselés alkalmazását.
- A panaszos sérelmezte a rendőrök hangnemét és a bánásmódot.
- Nehezményezte, hogy a panaszjogról nem tájékoztatták.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint megfelelő jogalap birtokában igazoltatták a panaszost, valamint arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alapjog sérelme nem megállapítható a szolgálati fellépés módja, a rendőrök bánásmódja és hangneme, valamint a panaszjogról való tájékoztatás kapcsán. A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy a panaszost nem érte jogsérelem az előállítás okának közlése és a bilincselés vonatkozásában, ugyanakkor sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga előállításának időtartama miatt, valamint csekély mértékben sérült a tisztességes eljáráshoz való joga az előállítás indokának nem megfelelő megjelölése okán.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- 2013. június 18-án előterjesztett panaszbeadványa.
- 2013. július 3-án előterjesztett panasz-kiegészítés.
- r. zászlós, r. törzszászlós és r. őrmester elfogás végrehajtásáról készített jelentése és parancsnoki kivizsgálás, valamint „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány.
- személyi szabadságot korlátozó intézkedés időtartamáról készített igazolás.
- előállítás meghosszabbításáról szóló határozat.
- r. törzszászlós 2013. június 12-én tett jelentése.
- r. törzszászlós 2013. augusztus 2-én tett jelentése
- r. zászlós 2013. augusztus 2-én tett jelentése.
- r. őrmester 2013. augusztus 2-én tett jelentése.
- r. őrnagy (rendészeti osztályvezető) 2013. augusztus 5-én kelt értékelő jelentése.

III.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában először azt vizsgáltam, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálására terjed ki a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint, *„Akinak a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

*bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőeljárás feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
bírálja el.”*

A fenti hatásköri rendelkezésekből következően ezen eljárásnak nem terjed ki a hatásköre olyan sérelmekre, amely a rendőrség azon intézkedésével vagy mulasztásával kapcsolatosak, amelyet egy büntetőeljárás során nyomozó hatóságként eljárva fogatosít. Az ilyen jellegű panaszokra a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) rendelkezései biztosítják a megfelelő jogorvoslatot. Mindezek alapján nem vizsgálhatom a panaszos azon sérelmeit, miszerint őt indokolatlanul vették őrizetbe, és a kihallgatása törvénysértő volt. Megjegyzendő, hogy a rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben előállítást fogatosítottak, őrizetbe nem vették.

Megállapítom, hogy a büntetőeljárással kapcsolatos sérelmek vizsgálatára hatáskörrel nem rendelkezem.

A beadvány egyéb részei tekintetében azt is vizsgáltam, hogy a panaszt az arra jogosult személy terjesztette-e elő.

Az Rtv. fentiekben idézett (ld. III. fejezet 3-4. oldal) 92. § (1) bekezdése alapján panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

A panaszos beadványában előadta, hogy a vele egy időben előállított fiatalok -t, törvényes képviselő jelenléte nélkül hallgatták ki, és szembesítették. A rendőrök K. J-t kihallgatása során durva szavakkal illeték („kitaposom a beled, kitépem a beled”), WC-ra menetel közben pedig folyamatosan fütyülnie kellett. A rendőrök több esetben „fenyegetések kíséretében” mentek be a zárkába. a fentiek hatására tette meg vallomását törvényes képviselő jelenléte nélkül.

A panaszos a Panasztestület felhívása ellenére sem küldött meghatalmazást arra vonatkozóan, hogy a panasz eljárásban képviselőt elláthassa, ezért a **beadvány -re vonatkozó részei tekintetében megállapítottam, hogy a beadványt nem a panasz tételre jogosult terjesztette elő, ezért azt nem vizsgáltam.**

1) A panaszos az indokolatlanul fogatosított rendőri intézkedést sérelmezte.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján *„A rendőr a feladata ellátása során:*

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

Az intézkedéskor hatályban lévő Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés szerint, *„Aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel, hivatalos eljárás*

színlelésével bemegy, vagy ott bent marad, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Btk. 316. § (1) bekezdés alapján, *„Aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogszerűen eltulajdonítsa, lopást követ el.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök minden indok nélkül intézkedést kezdeményeztek vele szemben.

Az intézkedő rendőrök a 03070/1657/2013.id. számú jelentés elfogás végrehajtásáról szóló jelentésében az alábbiak olvashatók. R. törzsőrmestert az intézkedés napján 18.45 órakor utasította a Rendőrkapitányság ügyelete, hogy vonuljon bejelentése nyomán egy település hétvégi házához, mert ott betörőket zavartak meg. A helyszínen a bejelentő elmondta, hogy lányával kerékpároztak külterületén, amikor arra lett figyelmes, hogy számára ismert panaszos és helyi lakosok egy hétvégi házban tartózkodnak. Kérdőre vonta őket, hogy mit csinálnak ott, amelyre azt a választ adták, hogy csak WC-re mentek be. Ez számára nem volt életszerű, és közölte velük, hogy értesíteni fogja a rendőrséget. Ezt meghallva a panaszos és társa település irányába a kerítést átugorva elszaladtak. A rendőr megkérte a bejelentőt, hogy mutassa meg a hétvégi házat, ahol a rendőr megállapította, hogy a háznak az egyik ablakrácsa le van feszítve, ablaka nyitott állapotban van. A rendőr a történetet jelentette az ügyeletnek, ahonnan azt az utasítást kapta, hogy hajtson végre adatgyűjtést, illetve intézkedjen az elkövetők felkutatására. A kutatási feladatok végrehajtása céljából a helyszínre irányították zászlóost és őrmestert. A rendőrök tanúkutatás során -t hallgatták meg, aki elmondta, hogy 19.00 óra körüli időben számára ismert a ház melletti fás területről jött elő. Kérdőre vonta, hogy mit keres az ingatlannál, amelyre azt válaszolta, hogy csak WC-n volt. Majd ezzel el is szaladt S. település irányába. A rendőrök majd a települési bekötőút és az * számú út kereszteződését ellenőrizték, ahol a főút vonal túloldalán 2 személyt láttak meg, akik a szolgálati gépkocsit meglátva egy bokros kisútra tértek le. A rendőrök ezen személyek után indultak, akiket egy erdős, bokros területen vontak intézkedés alá, és a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha jogellenes cselekményt magvalósító magatartást észlel, vagy ilyenről tájékoztatják. A rendőrségi iratok egyértelműen azt tartalmazzák, hogy a rendőrök bűncselekményről szóló bejelentés miatt jelentek meg a helyszínen, és kezdeményeztek intézkedést.

A lopás minősített esetei közé tartozik, ha azt dolog elleni erőszakkal – ideértve azt is, ha a dolog eltulajdonításának megakadályozására szolgáló eszközt állagsérelem okozása nélkül eltávolítják, vagy a dolog eltulajdonításának megakadályozására alkalmatlanná teszik, vagy ha a lopás helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre megtévesztéssel vagy a jogosult (használó) tudta és beleegyezése nélkül bemenne valósul meg.

Megállapítható, hogy a helyszínre kiérkezett rendőrök intézkedési kötelezettségét a bejelentés, a bejelentő és a tanú előadása, valamint a helyszínen tapasztaltak – miszerint a hétvégi ház ablakrácsa fel van feszítve és az ablak nyitva van – egyértelműen megteremtették. A bűncselekmény elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelmében fogatosított igazoltatást megalapozza.

A fentiek alapján a panaszt elutasítom.

2) A panaszos állítása szerint, a rendőrök szolgálati fellépése nem volt a jogszabályban foglaltaknak megfelelő.

Az Rtv. 20. § (1) és (2) bekezdése szerint *„A rendőrt az intézkedés során*

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja.

(2) *A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.*

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) és (2) bekezdése alapján *„Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.*

(2) *A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.*

A panaszos állítása szerint a rendőrök az intézkedés megkezdése előtt nem közölték vele az intézkedés célját és okát.

A r. törzsszázlós 2013. augusztus 2-án készített jelentése leírta, hogy amikor odaértek a panaszoshoz és társához, igazolásra szólították fel őket személyazonosságuk pontos megállapítására.

A r. őrnagy 105/25/2013.P. számú értékelő jelentése szerint r. törzsszázlós közölte a panaszossal az igazoltatás célját, jogalapját, valamint azt, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elfogja és előállítja további intézkedés megtétele céljából a Rendőrkapitányságra.

A rendőri jelentést, mint közokiratot elfogadva a panaszt a fentiek alapján elutasítom.

3) A panaszos az előállítását jogszerűségét sérelmezte.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése *„A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,*

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;

(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;”

A panaszos állítása szerint indokolatlanul vették „örizetbe” a rendőrök.

A 03070/1657/2013.id. számú Jelentés elfogás végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben foglaltak szerint a panaszos előállításának indokaként és jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontját jelölték meg.

A Kúria 13/2013. számú büntető elvi határozata konkrét jogeset kapcsán kimondta, hogy *„A tettenérés kapcsán a jogszabály olyan feltételt nem fogalmaz meg, hogy az*

elfogásnak anélkül kell megtörténnie, hogy az elkövetőt szem elől tévesztették volna {Btk.170. §, 175. §, Be. 127. § (3) bek.}.”

A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a 03000/1061-1/2014. ált. számú jelentésében kifejti, hogy a Kúria fenti határozatában kifejtett jogeset nagymértékű hasonlóságot mutat jelen panasz eljárás tárgyával. Mindkét esetben állampolgár észleli a jogsértés elkövetését, abban az elkövetőt megzavarja, aki a rendőrség értesítésére elmenekül a helyszínről, hosszabb időre kikerül az őt üldöző látóköréből és térben is az elkövetés helyszínétől távolabb történik meg az elfogása. Jelen esetben az állampolgár észlelését követően a hatóság fogta el a hatóság előtt is ismert elkövetőt.. A Kúria tehát elfogadta azt az álláspontot, hogy az elkövető folyamatos szemmel tartása nem feltétele a „tettenérés” megállapításának. Arra vonatkozóan, hogy az észlelést követő elfogásnak mennyi időbeli és térbeli távolságon belül kell megtörténnie sem a jogszabályok, sem a kommentárok nem adnak iránymutatást, így annak megítélése az ésszerűségekre hagyatkozik.

A fentiekre tekintettel megállapítom, hogy a rendőrök nem hibáztak akkor, amikor az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkoztak az előállításkor, és akkor sem hibáztak volna, ha az Rtv. 33. § (2) bekezdést jelölték volna meg az intézkedés jogalapjaként.

A panaszt e tekintetben elutasítom.

4) A panaszos az előállítás hosszát sérelmezte.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdés alapján „A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

Az Rtv. 15. § (1) bekezdés értelmében „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdés szerint „Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”

A panaszos elmondása szerint előállítása 2013. június 11-én 20.45 órától 2013. június 12-én 11.20 óráig tartott, amely állítást a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről készült igazolás is alátámasztja.

A rendőri jelentések szerint a panaszost 2013. június 11-én 20.45 órakor vonták intézkedés alá, illetve 2013. június 12-én 07.23 óráig volt az előállító helyiségben, amikor további intézkedés végett átadták a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályára. Az előállítás időtartamát a 03070/1657/2013.id. számú határozattal 4 órával, 2013. június 12-én 08.45 óráig meghosszabbították. Az erről szóló határozat ezt azzal indokolta, hogy „a sértett felkutatása folyamatban van, továbbá az eltulajdonítással, az eltulajdonított értékekkel kapcsolatban a sértett nyilatkozatása elengedhetetlenül szükséges”. Örnagy értékelő jelentésében arról számolt be, hogy az előállítás időtartama alatt 2013. június 11-én 21.40 órától 22.30 óráig helyszíni szemle lefolytatására került sor, továbbá a hétvégi ház tulajdonosának beazonosítása, valamint a vele történő kapcsolatfelvétel és nyilatkozatása 2013. június 12-én 07.45 percig tartott, tekintettel arra, hogy a sértett budapesti lakos.

A rendőri jelentések az előállítás befejező időpontjaként 2013. június 12-én 08.00 órát jelölik meg, tudható, hogy a panaszos személyi szabadságát ténylegesen 11.20 óráig korlátozták, amely több mint két és fél órával lépte túl az előállítás maximális időtartamát.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Rendőrkapitányság beosztottjai hibát követtek el akkor, amikor az előállítás időtartamának betartására nem fordítottak kellő figyelmet és a 12 óra leteltével jogszerűtlenül tartották fogva az előállított személyeket.

A panasznak e tekintetben helyt adok.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem közölték vele az előállítás okát.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint, *„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”*

A panaszos elmondása szerint az előállítás okáról nem kapott tájékoztatót, annyit közöltek a rendőrök, hogy *„meggyeszedés idegen területen”*.

A panaszos állításával ellentétben az elfogás végrehajtásáról készült 03070/1657/2013. id. számú jelentés és a „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány azt rögzíti, hogy a panaszos az előállítás okáról tájékoztatást kapott, melyet a panaszos aláírásával igazolt.

Az intézkedő rendőrök 2013. augusztus 2-én készített jelentéseiből, illetve r. őrnagy értékelő jelentéséből is az állapítható meg, hogy a panaszossal közölték a „törvény nevében szavak” előre bocsátásával, hogy elő fogják állítani bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt a Rendőrkapitányságára további intézkedés céljából, illetve az ügy tisztázása végett.

A panasz vizsgálatakor az egybehangzó és közokiratnak minősülő rendőri jelentéseket fogadtam el, ezért a panaszt e tekintetben is elutasítom.

6) A panaszos nehezményezte a bilincselés alkalmazását.

Az Rtv. 47. §-a szerint *„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.”*

Az Rtv. 48. § - alapján *„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy*

- a) önkárosításának megakadályozására,*
- b) támadásának megakadályozására,*
- c) szökésének megakadályozására,*
- d) ellenszegülésének megtörésére.”*

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) és (2) bekezdése szerint *„A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.*

(2) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (1) és (3) bekezdése alapján *„Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.*

3) A kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint

b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.”

Az Rtv. 15. § (1) bekezdés szerint „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 16. § (1) bekezdés értelmében „A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.”

Az Rtv. 19. § (2) bekezdés szerint „A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

A panaszos állítása szerint nem történt figyelmeztetés a bilincselés előtt, a rendőrök a rendőrautóban megalázó módon kezébe adták a bilincset és azt mondták neki, „hogy tudod mi a dolgod, tedd fel”.

Az elfogás vérhajtásáról készült 03070/1657/2013.id. számú jelentés szerint a rendőrök az előállítás során nem alkalmaztak kényszerítő eszközt a panaszossal szemben. A később kelt jelentésekben is úgy nyilatkoztak a rendőrök, hogy nem bilincselték meg a panaszost tekintettel együttműködő magatartására. A rendőrautóban nem dobták oda neki a bilincset, és cáfolták, hogy elhangzott volna a „tudod mi a dolgod” kijelentés.

A panaszos állítása életszerűtlen a tekintetben is, hogy a rendőrök saját testi épségüket is kockáztatva nem követnek el olyan intézkedéstaktikai hibát, hogy a panaszos által sérelmezett kijelentés mellett, „odadobják” a panaszosnak a bilincset, hogy saját maga tegye fel.

Mindezek alapján abból a tényből kiindulva, hogy a rendőrök nem alkalmaztak a panaszossal szemben bilincset, a bilincselés és annak végrehajtásával kapcsolatban megfogalmazott egyéb panaszt elutasítom.

7) A panaszos sérelmezte a rendőrök hangnemét és a bánásmódot.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

A Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexe (a továbbiakban: Etikai Kódex) iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrré vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”

Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen

konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A panaszos állítása szerint a rendőrök fenyegetően, megalázó módon léptek fel vele szemben, megfenyegették, hogy mindegy mit mond, úgy is a rendőröknek hisznek majd, az ő szavuk többet ér.

A r. törzsőrmester 2013. augusztus 2-án kelt jelentésében foglaltak szerint a panaszost „semleges” bánásmódban részesítette, mivel korábban már „jogi kapcsolat volt közöttük”, nem beszélgettek, csak tényszerű kötelező közléseket hajtott végre a meghatározottak szerint.

A r. őrmester 2013. augusztus 2-án kelt jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a panaszos „élőerős” őrzését ő hajtotta végre, és ennek során jogszabályoknak megfelelően bánt- és folytatott vele kommunikációt, illetve a jogairól teljes körűen tájékoztatta.

A r. őrnagy tájékoztatása szerint a panaszos részére a terhelti jogokat az intézkedést foganatosító rendőrök biztosították, a szolgálai gépkocsiban az intézkedő rendőrök tényszerűen közölték a panaszossal, hogy milyen cselekményeket hajtanak végre, más kommunikáció nem volt.

A rendőri jelentéseket, mint közokiratot vettem figyelembe, és a panaszt e tekintetben is elutasítom.

8) A panaszos nehezményezte, hogy a panaszjogról nem tájékoztatták.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A panaszos állítása szerint nem tájékoztatták a panasztétel lehetőségéről, illetve a Panasztestülethez fordulás lehetőségéről is csak az igazolás című formanyomtatványról szerzett tudomást.

A r. törzsszázlós augusztusi jelentésében rögzítette, hogy a helyszínen elmondta a panaszosnak, hogy az intézkedés ellen panasszal élhet, és azt hol teheti meg.

A r. őrnagy a parancsnoki vizsgálás során megállapította, hogy a panaszost az intézkedés során, szóban tájékoztatták a panaszjogról, valamint írásban is tájékoztatva lett, illetve az ezt igazoló iratok egy példányát átvette.

A „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány szerint a panaszos jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92. és 93. § alapján megkapta.

A rendelkezésre álló iratok alapján a panaszt elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy az előállítás indokának nem megfelelő megjelölése miatt csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A megállapítással nem értek egyet, indokaimat a III. fejezet 3) pontjában fejtettem ki. (ld. 6-7. oldal)

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II. , IV., és XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 159. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése, a 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (3) bekezdés c) pontja, a 33. § (7) bekezdése, az 50. § (1) bekezdése, az 51. § (2) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, ;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 20. § (2) bek., 44. § (1) bek. b) és d) pontja,;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 9. § (1) bek., 5. § (1) és (2) bek.:
- Korm. rendelet 97. § (1) bek., 96. § (5) bek.;
- KRESZ 5. § (1) a) pontja:
- BM rendelet 84. § (1) bek. b) pontja, 84. § (5) bek.

Budapest, 2014. február 19.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**